

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

3. De Militaribus Religiosorum ordinibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

fio autem facti est, det eam necne Mendicantibus: Certe eam dare censetur, cum Leo X. expressum declarat se illam facultatem dare, ita ut satisfaciant Ecclesia praeciptis laici in Mendicantium Ecclesijs: tientes, aut percipientes diuina. Tandem que nae[n]tius diximus, vera sunt, & nihilominus fratres docere publice, aut concessionari non debent, laicos non compelli iure ad confitendum Parochio semel in anno, nec de rem diuinam in parochia audiendam Dominicis & festis diebus: quoniam eti ratione Priuilegiorum ad eos tutta conscientia accedunt, iure tamē communii debent ad parochos & parochias suas adire. Et hoc est, quod Benedictus XI. & Sixtus IV. in suis Constitutionibus voluerunt, nempe ut fratres moneant, &hortentur laicos ad sistendum se parochis: vtrumque enim verum est, & eos ad id communii iure compelli, & nihilominus ab ea obligatione liberari. Et sicut iure communii in c. 2. de Parochijs, præcipitur, ne quis contemptu parochio, rem diuinam audiat extra parochiam diebus Dominicis & festis, sic etiam priuilegia fratribus mendicantibus concessa, hoc idem ius commune continent; nec enim priuilegium datur, vt quis suum parochum contemnet, sed ut absque contemptu parochi liberè possit in Mendicantium ordinum templis rem sacram audire. Nam Benedictus in Constitutione que incipit: Inter cuncta, & habet in inter communies, De Priuile. sic ait: Ceterum licet, sicut predicitur, de necessitate non sit, sicut eadem confitei peccata stamen, qua propter erubescientiam, qua magna est paupertate pars, vt corundem peccatorum iteretta confessio, reputatus salubres disfinitre iniungimus, vt Fratres eos, qui ipsi consipient, attente moneant, & in suis predicationibus exhortentur, vt suis fæc[t]oribus falem semel in anno confitentur, afferrando id ad animarum perfectum prouidubus pertinere. De ceteris priuilegijs quæ sunt auctoritate & beneficio Romanorum pontificum Mendicantium Ordinibus concessa, alio in loco tractabo.

Cap. III.

De Militaris Religiosis Ordinibus.

Primò queritur, Quinam Militares ordines intelligantur? R[es]p[on]tus: eos omnes intelligi, qui tribus Religionis votis adstricti, formulam aliquam viundi auctoritate Ecclesijs approbatæ professi, cum hostibus fidei & religionis Christianæ bella sue naualia, siue terrestria commitunt. In holce Ordines tria solente hominum genera cooptari. Alij enim sunt viri nobiles, qui tanquam quidam sacri milites instar Machabœorum, pro fide ac lege Christi cum Turcis & Saracenis fortiter dimicant: Alij vero sunt Clerici, qui ad diuinia mysteria obeundâ recepti, in ipsorum Ordinum Collegijs, ac sacris ædibus commorantur in Choro, cantant diuinæ laudes, Missarum sacrificia faciunt, Deum pro militibus precantur, & solent Ecclesijs præfici, ordini militari subiecti, aliquando etiam tanquam Cappellani, cum ipsis sacris equitibus in militia versantur, ad eorum confessiones excipiendo, & rem diuinam faciendam & eis venerabilem Eucharistiam impertendam. Alij denique admittuntur ad domestica munera & ministeria exequenda, qui tum Clericis, tum militibus in-

seruiunt. Hi Ordines vocantur militares, quoniam sunt ad militandum instituti: Religiosi vero, quod milites in hos ordines recepti, tribus se Religionis votis obstringunt: Sacri, quoniam Regulam Ecclesiæ auctoritate approbatam profitentur, Deo tribus votis devincenti & addicti: ad dimicandum pro fide & auctoritate Christiana.

Secundò queritur, An Militares Ordines sint verè, absolute, & simpliciter Religiones? Sot. l. 7. de inst. q. 5. a. 3. ad 3. Sarm. l. de redditib. Eccles. p. 4. c. 1. n. 13. Cœ. in 4. lib. decret. de Matrim. p. 2. c. 3 §. 1. n. 18. prope finem, censem eos Ordines militares, qui Regule instituto, Castitatem tantummodo coniugalem profitentur, nequaquam esse simpliciter, verè, ac propriæ Religiones: bene ramen eos Ordines, qui absolute & simpliciter Castitatem Deo pollicentur. Vnde, inquit, militaris ordo eorum qui dicuntur Hospitalium S. Ioannis Hierosolymitanæ, est simpliciter religio: nam eius milites abfolutè castitatem vident, nec matrimonio populari vitium queunt. At Ordo eorum, qui dicuntur milites S. Iacobi in Hispania, non est propriæ, & simpliciter Religio, eo quod huiusmodi Milites ab ille villa Pontificis auctoritate, sed sola facultate à Magno Magistro impetrata, in matrimonio vxores habere possunt, quia Regule instituto, solum castitatem coniugalem promittunt. Id sotus concludit ex eo, quod ad Religionis substantiam & naturam pertineat Castitas absolute & simpliciter voto promissa, non autem sola Castitas coniugalis. Deinde quia S. Tho. 2. 2. q. 186. u. 4. aperte facit, eos viuendi modos, in quibus homines matrimonio vtuntur, non esse abfolutè & simpliciter Religiones, sed quadam ex parte, quatenus scilicet quædam habent, quæ ad Religionis statum pertinent. Accedit, quod huiusmodi militares Ordines, non Religiones, sed Ordines appellantur.

Ceterum Nauar. in tract. de reddit. Eccles. q. 1. n. 55. & q. 3. n. 27. & n. 29. & conf. 21. de regularib. & conf. 23. eo iu. Fortunius Garfas in consilio edito pro militia S. Iacobi 2. p. versic. Præterea, probant Milites S. Iacobi professos, & ceteros similes esse verè & propriæ Religiosos, eo argumento permoti quod huiusmodi sacri milites tria vota emittunt, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ sub Regula Ecclesiæ approbatæ, ni in irum aut S. Augustini, aut S. Basilij, aut S. Benedicti. Deinde quia tales Ordines auctoritate Romani pontificis sunt approbati, & in ipso Pontificie approbationis diplomate abfolutè & simpliciter Religiones vocantur.

Sciendum est in presenti loco questionem nō esse, an militares Ordines, quatenus continent Clericos ad Chorum & diuinæ ministeria confessos, sint verè & simpliciter Religiones, & Clerici professi verè Religiosi; eo quod Castitatem simpliciter vna cum paupertate & obedientia solenni voto profitentur. Solum quæstio est, an sacri Milites sint verè, & simpliciter Religiosi. Et Socus quidem & alijs libenter concedunt, Militarium Ordinum equites, qui ex Regule instituto non solum Castitatem coniugalem, sed Castitatem simpliciter pollicentur, esse verè & simpliciter Religiosos, si simul etiam solem voto prominent paupertatem & obedientiam perpetuam. Abb. tamen in rub. de regular. cuius sententiam se-

quuntur Ang. religio. n. i. Silu. religio. t. q. i. Armil. religio. n. 3. Mandof. super regul. 3. cancellarie q. ii. n. 3. mani feste docet Milites Hospitalarios etiam Hierosolymitanos, non esse propriè & strictè Religiosos, sed latè tantummodo. Quare difficultas huius questionis tota in eo versatur, An tum qui Castitatem coniugalem vñà cum Obedientia & paupertate, tum qui Castitatem simpliciter promittunt, sint verè Religiosi? Item, An milites, qui paupertatem non vident, quamvis Castitatem simpliciter & charitatem promittant, sint verè & propriè Religiosi?

Deinde illud est etiam notandum, superioribus temporib. in Hispania duo fuisse in dubiu vocata: Vnū, An equites triū Militariū Ordinū, qui vocantur nomine S. Iacobi, Calatraue & Alcantara, sine villa Romani Pontificis auctoritate, sed solo magistri concessu vxores ducere & habere possent hoc est, An ex Regula & instituto coniugalem solum Castitatem profiteretur? Alterum, an expediret, vt Romani Pontificis beneficio, Castitatis voto soli, vxores ducerent, & matrimonio vterentur? Cumque horum trium Ordinum origo, & pontificia approbatio, euīque diplomata & Annales diligenter euoluerentur, compertum tandem est, Clericos in Ordinem S. Iacobi admissos, instituto Regule Castitatem quidem simpliciter vovere, Milites verò Castitatem non simpliciter, sed tantum coniugalem, & ipsius Ordinis Constitutionibus prohiberi, eos sine Magistri consensu sibi vxores adiungere. At verò Milites Calatraue, & Alcantara, sicut etiam Clerici in eos Ordines cooptati, ex Regula præscripto Castitatem simpliciter pollicebatur. Quare disputari cœpit tunc temporis à viris doctis, prætaret nec ne, Milites Calatraue & Alcantara, cum deinceps professionem emitteret, coniugalem tantummodo Castitatem vovere more militum S. Iacobi. Et valuit multorum opinio, statim fore, vt eam Castitatem solam profitarentur in posterum Romani pontificis auctoritate ad id impetrata. De ea itaque re consultus Romanus pontifex, sua auctoritate constituit, vt Milites deinceps coniugalem solummodo Castitatem Regulam profiterentur, vovere, ac proinde vxores possent ducere & habere, à Magistro Ordinis facultate impetrata. Ijs verò militibus, qui tunc temporis viuebant, & Castitatem simpliciter promiserant, priuilegium concessit, vt si veillent, vxores ducerent: eorum enim votum sua pontificia potestate relaxauit, vt sic omnem inaniorum & plurium peccatorum occasionem præcideret. Nunc igitur Milites sive Iacobi, sive Calatraue, & Alcantara, cum professionem emitunt, Castitatem tantum coniugalem pollicentur, & ex suis Constitutionibus non nisi Magistri consensu, vxores accipere queunt. Quare de hisce Militibus ac de similibus questione est, an sint verè, sive propriè & simpliciter Religiosi? Narrarus questionem confundit, & promiscuè loquitur de Militibus, qui iuxta regulæ præscriptum Castitatem simpliciter ipsonent, & de ijs, qui coniugalem solum Castitatem profitentur: ac immixti sicut contra Sotum, & quosdam alios hinc, & illinc argumenta congerit ad probandum, omnes Milites Ordinum Religiorum esse simpliciter Religiosos: quæ tamen argumenta mihi certe non videntur Sotum omnino conuincere. Etenim negari non potest id, quod S. Thomas docet, posse Religionem ad militandum institui: & institutam eam, ac Romani pontificis auctoritate confirmatam, esse verè & simpliciter Religionem: ita tamen ut cam Castitatem prohibeatur, quam Religionis natura & substantia postulat, nimis castitatem simpliciter, & non solam coniugalem. Ipse enim S. Th. perspicue tradit, non esse simpliciter Religiosos, qui matrimonio vtuntur. Nec est inficiandum, in Pontificis literis, & Constitutionibus, Militares Ordines appellari Religiones simpliciter. Sed fortassis, hoc ideo est, quia constant Clericis & Militibus Castitatem simpliciter profitentibus: qui voto paupertatis & obedientie adstricti, in domiciliis, Conventibus, sive Collegijs commorantur, ac vivunt, Abbatis sive Prioris, aut Magistri curæ potestatique subiecti. Sed questione est, an etiam Milites omnes Ordinum predictorum sint simpliciter Religiosi? Item, quod si non est, an scilicet milites sint Religiosi, sed an sint vere & propriè Religiosi? Nec etiam Naur, firmè concludit, Milites esse verè & simpliciter Religiosos, ex eo quod S. Iacobi equites, S. Stephani, Calatraue & Alcantara Milites, S. Augustini, aut S. Benedicti Regulam, Cisterciensem more profiteantur. Nam profitentur quidem Castitatem, sed non ita, vt Regulas S. Augustini, aut Benedicti præscribit, sed eo modo, quo ipsorum Militarium Ordinum Constitutiones i. lamē perarunt atque mitigarunt. Vouem enim illi Castitatem tantum coniugalem: cum tamen S. Augustini Regula, vel S. Benedicti Castitatem simpliciter præscribat. At inquit: Quemadmodum votum obedientiae, paupertatis: ut pro varietate Religionum est arctius, aut laxius; ita votum quoque Castitatis potest esse maius & minus. Resp. idem iuris est: de voto paupertatis & obedientiae, quod de Castitatis voto, in hoc, quod sicut natura Religionis exigit, ut Castitas non tantum coniugalis promittatur, sed etiam castitas simpliciter: sic etiam requirit, vt Religiosus non sit fili iuri, sed aliena voluntati subiectus, nec propriè sua voluntate, sed Superioris vtratur, quamvis obediens fusus, & proprijs vtedi data facultas, pro varietate Religionum maior minorque, arctior, aut laxior esse queat. Nec item si Milites gaudent Religiofum priuilegijs, & redditus anni ipsorum fidei & curæ commissi sive Commendati, quas vocant, aliqua Beneficiorum Ecclesiasticorum privilegia habeant, continuè sequitur, vt sint simpliciter Religiosi. Nam non idem est, Religiosum esse quod Religiosi priuilegijs gaudere: nec idem Beneficij Ecclesiastici priuilegio honorari, quod, Beneficium esse Ecclesiasticum. Non igitur sunt propriè & simpliciter Religiosi, qui tantum coniugalem Castitatem profitentur: aut qui iuxta regulæ professionem proprium habere queunt. Vnde i. etiam Clerici, qui tria quidem vota faciunt, Castitatis simpliciter, obedientie perpetue, & paupertatis, sed paupertatem ita laxam promittunt, vt iuxta sive regulæ professionem proprium habere permittantur, non sunt verè & propriè Religiosi: quoniam in c. Cùm ad Monasterium de frat. Monachorum, dicitur, sicut religioni per se, & intrinsecus

intrinsecus annexa est castitas, ita etiam abdicationis proprietatis: ergo non est simpliciter Religiosus. Clericus, qui iuxta Regule sua professo nem permittitur habere proprium: & ideo eius modi clericus iure communis capax est Beneficij secularis, & Ecclesiastica pensionis, cum tamen Beneficia secularia Regularibus Clericis, & contra Beneficia Regularia Clericis secularibus iure communis conferri nequeant. *Cum de Beneficio de proben. in 6. & c. 2. de stat. Monach.*

Territorio queritur. An Milites S. Iacobi, Calatravae, & Alcantare, & alij similes, qui coniugalem tantum Castitatem, cum paupertate & obedientia vovent, sint verè & simpliciter Ecclesiastice personae? Quidam negauerunt tales esse, nec tales gaudere priuilegio Canonis, aut fori, verèrum si hinc priuilegijs potiantur, id solum habeat Romanorum Pontificum beneficio, non autem aliunde. Id ita colligunt: quia iure communis in Ecclesiastica personam Digamia, aut Irregularitas ex homicidio contracta non cadit; sed hi Milites, aut equites vi, & ratione instituti, & professionis iuxa digamia esse queant: & cum ad nullos Ordines prouehantur ex hoc, quod bellum iusto homines interimant, irregularitatem non contrahunt, qua sua munera obire, & ministeria exequi pro libeantur; cum tamen Clerici homidae, irregularitate afficiantur, qua à suis Ecclesiasticis functionibus abscentur. Accedit, quod Ecclesiastice personae sunt Beneficij & pensionis capaces; at Milites eiusmodi cum matrimonio vntur, beneficij & pensionis capaces iure communis non sunt.

Nauarrus in tract. de reddit. Eccles. q. 1. monit. 55. & q. 3. monit. 27. & 29. & confil. 20. & 23. de regul. arbi. multis argumentis cocludere nititur, eos Milites esse verè & simpliciter Ecclesiasticas personas, & tamen tales frui priuilegio Canonis ac Fori, ita ut iure communis coram Magistris ciuilibus conueniri nequeant: quod si, & dicitur priuilegium Fori: quod si quispiam manus violentas intulerit, in excommunicationem Canonis incurrit. Si quis fraudente Diabolo, 17. q. 4. Nec obstat, inquit Nauarrus, quod Digami esse queant, & quod bello hostes trucident: siquidem id est illis concessum Romanii Pontificis beneficio. Silvester in verbo, Ecclesia 1. q. 5. ait Milites religiosos, quamvis matrimonio vntur, priuilegijs nihilominus Clericorum gaudere: & hoc ita docuimus Ioannem Lignanum, & Bartholom: idem testatur de Militibus, qui vulgo de Spatha vocantur, & rubra Spatha signum in pectore deferunt. Sine dubio Silvester intelligit Milites S. Iacobi. Sed Abbas in ea, quamvis, de decim. & in Rub. de Regular. aperte docet Fratres S. Ioannis Hierosolymitani, qui sunt milites ad bella gerenda, Religionem professos, esse laicos, & tamen decimas percipere, quia sunt quasi Religiosi, insinuat tamen eos priuilegio Canonis, & fori potiri. In c. Canonica, de fent. excom. scribit Pictor Magistro, & fratribus Hospitalis Hierosolymitani, ubi coedit facultate, vt Prior, qui toti fratrum Conventui praefit, possit absoluere fratres sibi subiectos in excommunicationem laplos, eo quod manus violentas iniicerint in Clericum, vel in alium fratrem, nisi quando excelsius fuerit enormis. Glossa & Archid. in e. quisquis 17. q. 4. sen-

tiunt priuilegio Canonis gaudere Templarios, Hospitalarios.

Verum enim uero tota haec controvrsia potius est nominis, quam rei. Nauarr. enim locis citatis, conterdit, Milites Clericorum priuilegijs & immunitatibus potiri, eo quod sint verè & simpliciter Religiosi, & proinde Ecclesiasticae personae. Alij vero negant eos, cum non sint simpliciter religiosi, Ecclesiasticas esse personas; nisi aliqui quatuor Minoribus Ordinibus initiati, aut certe Clericorum tonsura insigniti fuerint, prærogatus tamen Clericorum frui, Romanorum pontificum concessu. Mihi certi iuris videtur esse, eos milites, qui coniugalem promittunt tantummodo castitatem, Clericorum immunitatem habere in ijs, que Romani tribuere Pontifices, in certis non item. Non solum enim illi arma tractat, amictu laicorum vtuntur quamuis Crucis signo notato, Clericorum demum tonsura carent, verum, & in aulis & Curijs Principum versantur, & degunt, in suis domibus habitant, vxores ducent, filios procreant, & familiam administrant. Milites vero ordinum quales sunt hospitalenses S. Ioannis Hierosolymitani, & ceteri similes, qui vna cum paupertate & obedientia Castitatem simpliciter profitentur, cum strictius & proprius sint religiosi, magis Ecclesiasticae persona consentent, & tanquam tales Clericorum priuilegijs honorentur: quamvis in ijs, que pertinent ad Iuris Canonici poenas, Clericis minime omni ex parte equiparentur.

Quarto queritur. An iura annuorum redditum, que Militarium Ordinum equitibus commenda data ad vitam conferuntur, & passim Commendae vocantur, sint verè & simpliciter Ecclesiastica Beneficia, ita ut nomine beneficiorum intelligantur in iure communis, & ipsi milites, quibus commendantur, nomine Beneficiariorum significentur? Nau in tract. de reddit. Eccle. q. 3. nos. 27. ad fin. & q. 1. monit. 55. nn. 6. talia esse opinatur, eo in primis arguendo, quod sint redditus annui, qui ex decimis Ecclesiasticis colliguntur. Deinde, quia nequeunt nisi Militib. ipsius Ordinis Regula professis, ipsius Ordinis habitu gestib. cocedi: Nec eiusmodi redditus coferendi ius haberet, nisi Magister Ordinis, vel is, qui torius Ordinis administratione fungitur. His accedit, quod his redditibus Beneficiariorum priuilegia coeduntur. Sunt n. liberi a tributis, & alij oneribus, qua solent principes bonis & rebus ciuium imponere: nec ex ipsis Milites decimam partem fructuum soluunt Ecclesijs, praeterquam suis Ordinibus. Postremo, quia in his annuis redditibus conferendis, permundatis, & dimittendis potest aliquando Simonia committi: si pecunia, vel aliquid aliud pecunia a estimabile detur, vel accipiat pro ipsis: & nomine Beneficiariorum appellantur Prioratus, Praeceptoria. Alij vero centent, dictos redditus annuos Militibus commendatos ad vitam, nequaquam esse Ecclesiastica beneficia, eo quod Beneficium Ecclesiasticum, si ius percipiendi fructus, ex bonis Ecclesijs, ob ministerium, & munus diuinum, ob aliquam administrationem sacram, at Militibus non datur huiusmodi redditus ob munus aliquod Ecclesiasticum, quo funguntur, sed ob militiam in qua se strenue & religiosè exercent. Nam huiusmodi

redditione

redditus annui commendantur militibus religiosis, ut bona, ex quibus percipiuntur, administrantur, conseruentur, & tueantur, tanquam bona ipsorum Ordinum, ne perirent ex toto, vel ex parte. Item Beneficium Ecclesiasticum est cum praeprecepto, & lego Officium diuinum persoluerendi, & Clericorum vestem & habitum deferendi: requirit etiam, ut minimum, primam Clerici tosuram: nec confertur homini coniugij vinculo adfracto: cū tamen nihil horum huiusmodi redditibus concusat. Nec satis est, si ex decimis sint detracti, & sint fructus ex bonis Ecclesiae percepti: quoniam etiam portio, que ex bonis Ecclesiae datur alicui ob munus docendi grammaticam Clericos, aut pulsandi cymbali, aut aperiendi claudendi: tēpli ianuas, nequaquam est Beneficium Ecclesiasticum, cū id minime conferatur ob minus, & functionem sacrā Nec sufficit, si ea priuilegia habere videantur, quae sunt beneficij Ecclesiasticae cōcessa: quia cū sint redditus & fructus, qui ex bonis percipiuntur, gaudent quoq[ue] priuilegijs, q[ue] bonis Ecclesiasticis cōueniunt: sicut enim ipsarū Militarium Religionū bona, & proinde sunt Ecclesiastica bona, hoc est, sacris religionibus dedicata, ad onera religiosorum Militarium Ordinū sustinenda. Mandat, com. super reg. 3. Cancell. q. II n. 3. ait: *Istī milites Hierosolymitani, & similes non dicuntur propriæ Beneficiarij, nec proprie religiosi.*

Annotandum est, Militaribus Ordinibus pia munificientia & largitione principum, & libera li aliorum hominū donatione tributa esse, ac data bona plurima, ex quibus Romani aliqui Pontifices portiones quasdam derraxerunt, & Ecclesiastica beneficia constituerunt. Magistri itidem Ordinum, ut alii quoque primarij milites Comēdatarij ex fructibus suorum redditum Ecclesias alias fundarunt, & dotarunt; alias præterea, communī omnium consensu, Magistri, & Milites fundarunt, & dotarunt ex communib[us] Ordinis bonis.

Sunt item hisce Ordinibus multæ Ecclesias Romanorum Pōtificum auctoritate in perpetuum adiūctæ, & annexæ, quibus omnib[us] Ecclesijs præciūtur Clerici ipsorummet Ordinum militarij.

Inter omnes conuenit, huiusmodi redditus annuos Ecclesiasticos, qui tanquam debita alimentaria & stipendia Ordinum Clericis conferuntur, esse verè & simpliciter beneficia Ecclesiastica, quoniam sunt iura percipiendi fructus ex bonis Ecclesiae ob ministerium Ecclesiasticum quo ipsi Clerici inferiuntur Ordinū Ecclesiae, quibus præfunt, quarumq[ue] Rectores sunt, aut Präpositi, aut Vicarij, aut Piores, aut Parochi, aut Cappellani vocati: nec huiusmodi Clerici, cū religiosis sint, Beneficiorum secularium capaces sunt.

Caput igitur questionis est de annuis redditibus, qui ad vitam commandant ordinum Militibus: qui dicuntur Commendæ, cū tamen cetera Beneficia, quae Clericis professis dantur, Beneficia verè, & propriæ appellentur. De prædictis igitur Commendis, illud compertum esse mihi videtur, eos redditus ex parte Beneficiorū priuilegijs potiri, cū sint fructus ex bonis Ecclesiae collecti: sed in iure cōmuni appellatione beneficiorum Ecclesiastico rum non intelliguntur, quoniam quamvis sint Ecclesiastica bona, non ta-

men datur, vt beneficia Ecclesiastica, ob ministerium Ecclesiasticum: nam pensiones etiam Beneficijs impositæ, sunt bona Ecclesiastica, non autem beneficia. Nec sat is est, ea dari non posse, nisi ab Ordinis Magistro, nec alijs præterquam Religiosis ipsius Ordinis militibus: quoniam cū sint bona Religionis, aliter conferri nequeunt nisi Religiosis, & ab eo, qui toti Ordini Militum præfet. Accedit his, quod in ipsiis Militaribus Ordinibus Commendæ (vt vocantur) distinguuntur à Beneficijs ipsorum Ordinum: & ad Beneficia Clerici professi eliguntur & promouentur: Commendæ militibus committuntur. Item, par ratione, ipsi Milites, quibus commandantur, potius mili videtur obtinere ministeria, officia, & administrationes, quām beneficia Ecclesiastica: non secus, ac ipse etiam Magnus Ordinis Magister potius censetur dignitatem, administrationem, & officium, quām beneficium Ecclesiasticum habere. Ceterum negari non potest, quin noonnulli eiulmodi redditus annui, nomine etiam Beneficiorum appellantur, sicut Prioratus, Præceptoriat, quales Militaris odro S. Ioannis Hierosolymitani per viuertas Christiani nominis prouincias obtinet. Quo autem modo Simonie labes contrahatur in his conferendis, acquirendis, permundis, deponendis, inferius declarabo. Testatur Iacobus Bossius in hisl. Ordin. S. Ioh. p. 2. l. 14. Innocitum 8. priuilegium Ordini S. Ioannis Hierosolymitani dedisse: in quo dicit se nunquam datum prioratus, Commendas, aut Beneficia Ordinis, quamvis in Curia Romana videntur: relinquit liberam facultatem Magno Magistro Ordinis. qua ea conferat, declarat cōdem prioratus, Commendas, & beneficia in reservationibus Pontificijs non comprehendendi. Idem priuilegium confirmavit Pius IV. in const. quæ intipit. Circumflexa Romæ Pontificis. Vnde in regula 3. Cancell. sic habetur: Referunt etiam Prioratus, Præpositoratus, ac alias Dignitates Conuentuales & Præceptorias Generales quorundam Ordinum, sed non Militiarum.

Quin dō queritur, An saltem ij Regulares, qui Commendatarij dicuntur nomine S. Spiritus in Saxia, vel S. Antonij Viennensis, in Gallia, & extra Galliam, sint Beneficiorij, & beneficia habere censeantur? Nauarrus de regal. confil. 70. docet eos esse Beneficiorios simpliciter, & annuos redditus, quos habent, esse simpliciter beneficia. Certe alia ratio est de his, atque de redditibus annuis qui commandant equitibus Militariorum Ordinum; nam hi non sunt Ecclesiastica auctoritate tales redditus facti, vt in beneficia transierint: Sed sunt bona ipsarum religionum militarium, quæ vt conseruentur & augeantur, commendantur Militibus professis, qui ea administrant, tueantur, & current, & ex ipsorum fructibus commodè sustinentur: at redditus annui, qui non commandantur nisi Clericis S. Spiritus in Saxia, vel S. Antonij Viennensis, videntur tales esse, vt transierint in beneficia Regularia, & proinde Manuia Clericis professis dari solita.

Cap. IV.

Aliæ questio[n]es de eadem re dissoluntur.

Primo